

NÉPLAP

Világ proletárjai egyesüljete!

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 23. SZÁM

ÁRA 50 FILLER

PÉNTEK, 1955. JANUÁR 28.

A NEMZETKÖZI ÉLETBŐL

Bolesláv Bierut elvtárs beszámolója a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának III. teljes ülésén

Varsó (TASZSZ). A PAP hírnökök közölte annak a beszámolóinak a szövegét, amelyet Bolesláv Bierut, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára tartott a párt Központi Bizottságának január 21-től 24-ig lezajlott III. teljes ülésén.

A Központi Bizottság jelenlegi teljes ülése — mondotta Bierut — olyan időpontra esik, amikor újból fokozódik a nemzetközi feszültség. Az imperialista körök a legdurvább módon sürgetik Nyugat-Európában a kapitalista államok tömbjének létrehozását a Szovjetunió és a népi demokratikus országok ellen, arra törekednek, hogy Nyugat-Németországot remilitarizálják és ily módon a támadó tömb rohamesapatává tegyék. Könnyelműség lenne, ha ilyen körülmények között nem gondoskodnánk arról, hogy Lengyelország megfelelő módon hozzájáruljon a béke és a szocializmus Szovjetunió vezető táborának közös erőfeszítésehez. Ezért erőnként nem kímélve, azon leszünk, hogy általános gazdasági terveink határain belül kellő figyelmet fordítsunk az ország védelmi képességének, határainak sérthetlenségének és állampolgáraink biztonságának kérdésére. Annál is inkább gondolnunk kell erre, mivel az Egyesült Államok fegyverkezési programja félreérthetetlenül az amerikai imperialista világuralmi törekvést tükrözi, csillapíthatatlan hódításvágyokról és profitésükről tanuszkodik.

A testvéri országoknak védelmi képességük és biztonságuk megszilárdítására irányuló kollektív erőfeszítéseit garapítva, további erőfeszítéseket teszünk a kapitalista országokkal való békés egymásmellett éléért, a kölcsönös gazdasági és kulturális kapcsolatok kiterjesztéséért.

Az elmúlt években lezajlott éles konfliktusok ellenére arra fogunk törekedni, hogy normális viszonyt teremtsünk Jugoszláviával.

A Szovjetunió vezető szocialista tábor ereje nőttön nő, ez a tábor legyőzhetetlen. Táborunk,

rendszerének lényegénél fogva — e rendszer alapja a dolgozók jólétének fokozására irányuló törekvés — következetesen a béke megszilárdításért harcol.

A fent említett védelmi erőfeszítések mellett az imperialista agresszív tervek megállításának igen lényeges feltétele népünk egyre mélyebb politikai konszolidációja, az egyre erősebb békeharc, amely — ez mindannyiunk meggyőződése — győzelemmel fog végződni.

Az előadó ezután érintette a Lengyelországban múlt év december 5-én lezajlott népi tanácsválasztások eredményeit.

Bierut hangsúlyozta, hogy a párt állítson a nemzeti front zászlaja alá tömörült dolgozókat, pártunkívüli milliók elé újabb, szélesebb ideológiai és programfeladatokat. Ezeknek a feladatoknak az egész nép feladataivá kell válniuk. Ezek elsősorban a következő feladatok:

1. Még állhatatosabb, önfeláldozóbb, állandó hazafias harc a békéért, minden néppel, valamint, amely békére és jobb, boldogabb élet felépítésére töreksszik.

2. Meg kell sokszorozni az államunk hatalmának, így védelmi erejének állandó szilárdítására irányuló erőfeszítéseket, hogy meggyőzősítsük az imperializmus mindenemű merényletét függetlenségünk ellen.

3. Harc a népi tanácsoknak, mint a népi hatalom szerveinek megerősítéséért és azért, hogy megszilárduljon a tanácsok állandó kapcsolata a dolgozó tömegekkel.

Pártunk nagy győzelmeket vívott ki, sohasem volt olyan erős, mint most — jelentette ki Bierut.

A pártélet lenini elveinek következetes alkalmazásával, az SZKP tapasztalatainak és vívmányainak még nagyobb fokú felhasználásával, munkamódszereinek tökéletesítésével és tömegkapcsolatának megszilárdításával pártunk megkészezi erőit és gyorsabban vezeti majd a dolgozókat a szocialista társadalom építésének útján.

Az indiai nagykövet fogadást rendezett Pekingben

Peking (Uj Kína). Raghavan, India pekingi nagykövete, az Indiai Köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából fogadást rendezett ezen a napon a pekingi Köztársaságban a többi között hangoztatta: India és Kína barátsága a két ország történelmében gyökerezik, az új India és az új Kína számára nem nehéz feleleveníteni az évszázados alapokon nyugvó kapcsolatokat.

„Meggyőződésem, hogy az India és Kína között fennálló barátság és megértés iránymutatást jelent a többi nép számára, hogy két nagy nemzet vetélkedés és ellenégeskedés nélkül minden időben békében és barátságban élhet egymás mellett, tekintet nélkül eltérő társadalmi rendszerére és politikai meggyőződésére” — mondotta a nagykövet, majd vé-

gezetül Mao Ce-tung elnök egészségére ültette poharát.

Csu En-laj, a Kínai Népköztársaság államtanácsának elnöke ezután a többi között ezeket válaszolta:

— Kínának és Indiának a békés együttélés öt alapelvein felépült baráti együttműködése teljes mértékben igazolja, hogy a békés együttélés igenis lehetséges és hogy ez igazságos és kölcsönösen üdvös kapcsolat.

Engedjék meg, hogy poharamat ültetem Kína és India baráti együttműködésének további megerősítésére és fejlődésére, Ázsia és a világ tartós békéjére, az Indiai Köztársaság virágzására, az indiai nép jólétére és Praszadnak, az Indiai Köztársaság elnökének egészségére.

A FELSZABADULÁSI VERSENY SIKERÉÉRT Harcban a gépállások csökkentéséért

A felszabadulási verseny sikerének egyik előfeltétele a gépállások csökkentése. Az elmúlt évben több debreceni üzemben gátolta a termelést a nagyfokú gépállás. Bemutatjuk, hogy az Orvosi Műszergyárban, Gördülőcsapágygyárban, Dohánygyárban hogyan harcolnak a gépállások csökkentéséért.

1.100 ÓRA HELYETT 220 ÓRA

Az Orvosi Műszergyárban a múlt év harmadik negyedében a gépállások ideje felszökkent 1.100 órára. A negyedik negyedében egyötödére csökkent, csak 220 óra volt a gépállás. Komoly eredmény ez! Hogyan érték el?

A harmadik negyedév végén a gyár vezetősége létrehozta az úgynevezett „Termelési Intézőség”-et. Ez az osztály a gyár tervét, munkafolyamatát pontosan ismerve, az egyik munkafolyamatot elvégző munkás számára azonnal biztosít másik munkát a gyár egyik vagy másik üzemrészében. Így az Orvosi Műszergyárban „munkahiány” miatt egy-egy dolgozó nem ácsorog egy egész vagy fél délelőttöt. Az új módszer hasznos a dolgozó részére is, a gyár részére is. Helyessége beigazolódott: míg szeptemberben 239 óra volt a gépállás, addig októberben — ekkor már működött a Termelési Intézőség — a gépállás 86 órára csökkent.

A Termelési Intézőség létrehozása a gépállások csökkentésén kívül nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a gyárban az elmúlt év utolsó negyedében és ez évben már kevesebb a hónapeljei lazsálás és szűnőben a hovági rohammunka. A gépállások csökkentése, az egyenletes termelés eredménye mutatkozik a tervteljesítésben. Az Orvosi Műszergyár harmadik negyedévi tervét 101,2 százalékra, negyedik negyedévi tervét 116 százalékra teljesítette.

Az elmúlt évben elszaporodott a gép és a különböző szerszámok törése. Ez zavarta a termelést és komoly gépkiesést jelentett. A gyár vezetősége ennek felszámolására egy bizottságot hozott létre, amely minden esetben felülvizsgálja a gép, vagy szerszám törésének körülményeit. A bizottság megállapítása után az a dolgozó, aki előidézte a géptörést, köteles az előírt rendelkezés szerint, kártérítést fizetni. Vajon ki szereti, ha kártérítés miatt 100–150 forintot levonnak fizetéséből? Senki. Éppen ezért az Orvosi Műszergyár dolgozói az utóbbi hetekben fokozottabb gondnal végzik munkájukat, jobban megbecsülik a szocialista tulajdont.

A gépállások nagyfokú csökkentése előbbre lendíti az Orvosi Műszergyár dolgozóit az április 4-i versenyben. Nem segíti ellenben a terv teljesítését, a versenyt a hiányos géppark. Csak egy példát. Az elégséges nagykapacitású műszergyárnak egyetlen marógépe van. Ha ez történetesen elromlik, 50 dolgozónak nem tudnak munkát biztosítani, amíg a javítással el nem készülnek.

TÖBB SEGÍTSÉGET

A GÖRDÜLŐCSAPÁGYGYÁRNAK!

A Debreceni Gördülőcsapágygyárban már nem ilyen kedvező a helyzet. A statisztika kimutatja, hogy novemberben gépállásból kifolyólag 15 ezer óra kiesés volt. Rengeteg! Ez decemberben nem

A ladányi Sertéstenyésztő V. csat'akezása

Hazánk felszabadulásának tízéves évfordulójára indított munkaversenyhez a püspökladányi Sertéstenyésztő és Hízaló Vállalat is csatlakozott. Vállalása alapját az önköltségszökkentés, a termelési eredmények fokozása, a tavalyinál nagyobb szaporulat előérése képezi. A vállalat dolgozói, üzemegységvezetők, szakvezetők a jó tenyészanyag kiválasztásával, a technológia pontos betartásával, magasabb fialási átlaggal és nagyobb álasztási átlagsúly elérésével, valamint helyes takarmányozással akarják teljesíteni a vállalásukat.

Juhász Géza tartott ünnepi beszédet a Csokonai emlékünnepeken a Zeneakadémián

A Zeneakadémia nagytermében Csokonai Vitéz Mihály halálának 150. évfordulója alkalmából a Hazafias Népfőrszervezet Országos Tanácsának főtítkára, Kiss Gyula oktatásügyi miniszter-helyettes, Kossuth-díjas írók és egyetemi tanárok. Veres Péter Kossuth-díjas író megnyitó szavai után Juhász Géza egyetemi tanár tartott ünnepi beszédet. Az emlékestet művészi műsor zárta be.

Mai számból:

Csokonai Vitéz Mihály, részletek Juhász Géza beszédéből (2. oldal) — Hajdúböszörményben 90 pár vesz részt a felszabadulási versenyben (3. oldal) — Debrecenben megkezdték a békekévek aláírását (3. oldal) — A szovjet hadsereg tíz évvel előttről szabadította fel Auschwitzot (3. oldal)

527.838

Hajdúböszörményben kilencven pár vesz részt a felszabadulási versenyben

A Rákosi Művek versenyfelhívásához ezek és ezek csatlakoztak Hajdú-Biharban, hogy minél jobb termelési eredményekkel ünnepeljék felszabadulásunk napját. A felszabadulási verseny színteréből Hajdúböszörmény dolgozó népe is kiveti a részét. A Kossuth Olvasókörben megtartott gyűlésen többszáz dolgozó paraszt jelentette be csatlakozását az április 4-i versenyhez. A termelési bizottság elnöke ismertette a hajdúböszörményi dolgozó parasztok versenyfelhívását, melyben páros küzdelemre hívják fel a terméshozamok emeléséért Hajdúböszörményi dolgozó parltszámát.

Alig fejezte be a szoboszlói versenyfelhívás ismertetését Szabó Imre, a termelési bizottság elnöke, U. Szabó András, a termelési bizottság tagja máris versenyre hívta Szabó Imrét, a ter-

melési bizottság elnökét. Vállalta, hogy nagyobb terméshozamokat fog elérni, mint Szabó Imre, bár a földje azonos az ő földjével.

Kovács Imre Kuruc utca 2. szám alatti dolgozó paraszt versenyre hívta Ungvári József Tánácsics körüli dolgozó parasztot, konyhakerti növények fokozottabb termelésére. Ennek a versenynek az lesz a győztese, aki leghamarabb szállít a piacra zöldszéfélet.

H. Varga Sándor Szoboszlói úti dolgozó paraszt Mező Sándor dolgozó paraszttal lépett párosversenybe. Ennek a párosversenynek a részvevői a hajdúböszörményi öszi mezőgazdasági kiállításon mutatják majd be terményeiket, hogy a kiállítás versenybizottsága döntse el, ki termelt szebbet, jobbat és kinek volt nagyobb terméshozama.

Sok lelkes versenykihívás hangzott még el a gyűlésen. Hamarjában mintegy 90 dolgozó paraszt lépett párosversenyre.

A termelőszövetkezetek közül a hajdúböszörményi Mezőgazdasági KTSZ segíti azzal, hogy a mezőgazdasági gépeket, munkaeszközöket a felvállalástól számitott 10 napon belül jó minőségű munkával mindenkor kijavítja.

A dolgozó parasztok versenyét a hajdúböszörményi Mezőgazdasági KTSZ segíti azzal, hogy a mezőgazdasági gépeket, munkaeszközöket a felvállalástól számitott 10 napon belül jó minőségű munkával mindenkor kijavítja.

A hajdúböszörményi Műszaki KTSZ április 4-ig 45.000 kaszkó tokmányt gyárt. Megépitenek március 1-ig egy új horgonyvasztót, s ezzel évente 15 mázsa horgonyt és 50 mázsa szemet takarítanak meg.

Megkezdték Debrecenben a békeívek aláírását

Pénteken reggel Debrecenben is megkezdték a békeívek aláírását. A városi tanács békeirodájához egymásután futnak be a bejelentések, az oszlopos névsorok, amelyek újabb és újabb kifejezői a nép békeakaratainak. Az emberek békét akarnak, s a nevekbe rejtejt erő és szándék erősebb minden háborús tervnél, pizkos elképze ésnél.

Alig hangzott el Bécsben a Béke Világtanács felhívása, s az ívek máris szétröppentek, áramos gyorsasággal az egész világon. Minden embermódrá gondolkozó élő lelkeben ott remeg a háború utálat, s a tiltakozások szaporodnak, nőnek, mint nyári zápor után a kisarjadó gombok. Aki egyszer belekóstol a háború borzalmaiba, az egy életre megtanulta ellenezni és gyűlölni a háborút. S aki ismeri az élet szépségét, az az élet biológiai törvényével ragaszkodik az élethez, s kiált nemet mindannak, ami az életet veszélyezteti.

A népek békeakarata ma már több, mint az élethez való ösztönös ragaszkodás. A népek békeakarata egyre tudatosabb harc, amely megakadályozhatja, hogy

a világot vér és könny peregje be, és bűnök terhejjék az emberiség lelkiismeretét. A békeívek aláírása a népeknek ezt a tudatosuló harcát tükrözi és a népek erejét is, az emberek erejét, akik felelősek a világotért és az életért.

A debreceniek is bekapcsolódtak az emberiségnek ebbe az új harcába és aláírásukkal pecsételik meg békeszeretetüket. Szombati reggelre már a Játék és Dismű KSZ 79, a Dohánygyár 461, a Dohánybevaltó 191, a Vízügyi Igazgatóság 41, a Hajdú-Bihar megyei Népolt 67 aláírással Radványi Józsefné Szondi utcai lakos 96 társával, Erdei Mihályval pedig hatvanötödikként aláírtak az újabb háború ellen.

Az ívek aláírása tiltakozás is, a béke meletti kiállítás is, de több ennél. A világon normálisan gondolkozó és a kottai akará emberek erejének és összefogásának a szimbóluma, mely egy nagy táborba gyűji mindazokat, akiknek szavuk és szívük van a béke mellett. S a debreceniek is az emberiségnek ehhez a jobbik családijához tartoznak, mikor szívüket és szavukat felemelik a béke meletti.

HAJDÚSZOBOSZLÓ

az első a városok begyűjtési versenyében

Hajdú-Biharban ez évben a begyűjtést hátralékkal kezdtük. Az 1954-es év végén szép számmal akadtak megyénkben olyanok, akik arra spekuláltak, hogy az év végén nem kell igyekezni a beadás teljesítésével, majd leírják a hátralékot. Az ellenséges hírverés elősegítette, kihasználta a hanyagok magatartását, a szükséges felvilágosító munka hiányát.

A megyei példák világosan megmutatják, hogy ott található leginkább hátralékosok, ahol elhanyagolják a nevelő, felvilágosító munkát, ahol nem magyarázták meg a hátralékosoknak a rendelkezéseket. Jól látszik a megyében a városok begyűjtési eredményein, hogy milyen okok idéztek elő a hátralékok felgyűlését.

Hajdúszoboszló első helyen áll most a városok versenyében a begyűjtésben. Páros versenyben van Hajdúböszörménnyel, de a böszörményiek csúfosan lemaradtak. Hajdúszoboszlón a kövér sertés beadásban elmaradtak száma csekélynek mondható ahhoz képest, amit Hajdúböszörményben nyilvánítottanak. A két város adottsága pedig majdnem egyforma. Hajdúszoboszló azonban nem fogta meg a dolgozó parasztokat, jó volt a felvilágosító munka úgy a tanács, mint a begyűjtési szervek részéről. Felkeresték a hátralékosokat s megmagyarázták, hogy nincs és nem lehet szó semmiféle leírásról. Mindazok, akik nem teljesítik a beadást, 10 százalékkal felemlt beadást teljesítenek majd, s minden kónok hátralékoskal szemben alkalmazkodik a helyszíni elszámolást.

Hajdúböszörményben úgy látszik a sikeres felvilágosító munka helyett sültgalamb várás álláspontjára helyezkedtek. Nem győzték meg a hátralékosokat arról, hogy a halogatással csak önmaguknak ártanak.

A megyében számos községünk van, ahol adósságmentesen kezdtek meg az 1955. évi begyűjtési tervteljesítést. A begyűjtési megbízottaknak sokkal nagyobb figyelmet kell fordítaniok a hívek teljesítésére. Támaszkodjanak állampolgáink kötelezőségei teljesítésében élenjáró dolgozó parasztoakra. Vannak mind a tanácsoknál, mind a begyűjtési szerveknél még olyan elvtársak, akik népszerűtlen fel-

adatnak tekintik a begyűjtésével való foglalkozást, a hátralékosokkal való elbeszélgetést. Ezek az elvtársak elfelejtik, hogy éppen akkor végeznek népszerű, a köz érdekében hasznos, minden dolgozó által megbecsült munkát, ha érvényt szereznek a törvénynek. Ne felejtsek el sehol, hogy a törvényt betartó, a beadást teljesítő dolgozó parasztok tíz és tízezernek elismerése kíséri azt a tevékenységet, amely arra irányul,

hogy mindenki teljesítse beadási kötelességét és senki ne húzza halassza a beadást; az ország közellátásának alapját.

A törvény betartása és betartása nem választható el egymástól. A széles tömegek helyeslését azok kapják, akik betartják és betartatják a törvényt. Ha ezt szem előtt tartják a tanácsoknál, begyűjtési hivataloknál, akkor megszűnik a begyűjtés terén még tapasztalható lazaság, elmaradás.

Agrárklub alakult Debrecenben

Az Agrártudományi Egyesület keretén belül, szerdán este az Arany János-u. 1/c. alatt megalakult az Agrárklub. A jelenlévők a klub elnökének dr. Gulyás Antal professzort, nyugalmazott akadémiai igazgatót választották.

Még ez este öt szakosztályt — növénytermelési, állattenyésztési, öntözési, kertészeti és üzemszervezési — alakítottak, s mindegyik szakosztálynak megválasztották a vezetőségét és tagjait. Az öt szakosztály és a klub vezetősége legközelebb február 2-án ül össze.

A szovjet hadsereg tíz évvel ezelőtt szabadította fel Auschwitzot

Emlékszem... Eppen tavasz volt, barkaillatú és esőszerű. A kibuggyanó rygelen már fénylött a harmat és színesedett a nap sugar. Csupa fiatalok volt az idő, csupa tavaszi élet, mely beopta magát a vágyakba, a szívekbe. S valami mégis fekete volt. Fekete, mint az alvadt vér, és sajgó, mint egy nyitott seb. Háború volt. Bánat és keserűség vágott alá a tavaszba, s a lepergő asszonykönyccsepek úgy patakzottak szét, mintha a szétört szívek szilánkjai lettek volna.

En 14 éves kölyök, mit érttem akkor még a világból. Örültem a boldgyulánknak, a fészkerakó tavaszi fecskéknek. Mert bárhol fonta is a bűn és a tragédia hétégű ostarát, az élet az nem áll meg. A nap sem dermedt egy helybe, bár éppen lett volna eiegh meghökkenivalója ezen a földi furcaságon. A meggyiszrom ugyanolyan fehér volt, mint máskor, a méhek is ugyanúgy nekikezdetek a tavasznak, mintha csupa mézből lett volna az élet. S mit tagadjam, bennem is megfogant a kacagás, úgy és olyan józúen, mint más tavaszodásban. De aztán egyszer mégis megüszkösödött bennem is a tavasz, megfeketedett a kacagás és megtanultam nagyot búsulni és még szomorúbb lenni.

Az annak a tavasznak egyik vassárnapiján mi is a tanácsok csendjébe rejtőzve, új szót tanultunk meg. Gattót csinálnak Kisvárdán — röppent végig olyan gyorsan a hír, mintha csak a frissfutású szelekkel postáztatták volna. S délután, hogy bekváncsiszkodtunk Kisvárdára, ott már csakugyan kész volt a gattó. A Csillag utcát hosszú gerendákkal ácsolták körül a járdák két oldalán. Valahogy olyanformán és úgy nézett ki, mint kint nálunk a tanyán, ha tavasszal karámot vertek a kint éjszakai gulyának.

A magam kölyökesezével csak figyeltem és néztem ezt a furcsa-

Berlin. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A szovjet hadsereg tíz évvel ezelőtt, 1945. január 27-én szabadította fel Auschwitzot. E városka határában működött a hitleri fasizták legnagyobb haláltábor, amelyben a második világháború alatt az I. G. Farben vegyikonzern által előállított „Cykon-B” fojtógáz felhasználásával több mint negyedmillió védtelen deportáltat gyilkoltak meg. A fasizta tömeggyilkosok, mint ismeretes, külön krematóriumokat építettek áldozataik holttestének elhanyagolására.

A német antifasizta ellenállási harcosok bizottsága az évforduló alkalmából kiadott nyilatkozatában kijelenti, hogy aki ma nem harcol teljes erejének latbavetésével Nyugat-Németország újrafelfegyverzésének megállításáért, a német fasizmus és militarizmus feltámasztása ellen, az nem tartja tiszteltben az auschwitzi vértanúk emlékét.

A csendörök hetyke kacsakacsa már mindenütt ott lengett, s kicsattanó vörös nyakukat görgösen szorította a csákos csatos szíjja. Gyerünk haza, okoskodtam magamban, itt biztosan nagyon riasztó és félnivaló dolog fog történni. És attól kezdve valahogy a tavasz megkopott bennem, meg a kacagás sem esett már olyan jól, mint máskor. Valami sejtetem belém súlyosodott, s vártam mindig a történések befejezéséért.

Egyik reggel aztán csodulig telt a pohár. Még az előbbi hírnél is riasztóbban csapott közénk, hogy Blükk úrkat is bevitték a gattóba. Blükk Ernő valahai kulcsár volt azon a tanyán, ahol mi laktunk. Tanyai tájszóval az azonban csak Blükk úr volt ő, és maradt mindig.

A hír talán senkit sem bolydított meg annyira, mint engem. Hát hogyné, mikor Ernő nevű fia, az én legjobb kenyeres komám is bekerült oda, ahonnan csak a sírás visszhangjai értek a fülemhez.

Akkor éjjel nem tudtam aludni. Régi emlékeim rajzottak elő, amit együtt éltünk, együtt kacagtunk. Mert hiába volt az ő apja kulcsár, ők is csaknem olyan cselédek voltak, mint miink, elesett szegények, csak gyermekben gazdagok. Együtt örizzünk dísmát.

az elfér egy akácvirágban, vagy egy árokparti fűszálban is, s az illatot senki sem zárhatja nagy gerendákból ácsolt karámokba.

Már korareggel ott szorongtam én is az állomáson. A tavasz talán sohasem volt még olyan szép, mint akkor. A hajnal harmatban mosdott, s a szomorúfüzek meg leborultak, mintha sirtak volna az emberért, az emberek miatt. Tíz óra felé betolatott egy nagy szerelvény. Csupa csukott vagonokból állt, csak fejmagasságban voltak rajta apró szellőztető ablakok. S aztán megkezdődött a vagonizálás.

Az én egyszem komámra is rákerült a sor, s mikor észrevettem, hogy kint vagyok, apró mosoly ékesedett az arcára. A vagonban az ablakhoz furdakodott, s nézett szomorúan a szemembe, hogy legalább a nézését hozzám köthesse. Majd a mozdony nekilódult, s a szerelvény végig remegett, mintha csukló sírás rázta volna az egész vastestet. Valami gyermek-ízony dermedt belém, s aztán már az arcát sem láttam, csak a kezét, őt görcsbefeszült ujját, ahogy ki-préselte a kis ablakon és belekapaszkodott a tavaszba, a napfénybe, a szomorú füzekbe s az én lepergő könnycseppjeimbe. Többet sohasem láttam...

Tíz éve szabadult fel Auschwitz, az emberi könnyek és sóhajok e nagy gyűjtömedencéje. Sohasem jártam ott, de őriztem magamban ezt a történetet, mely az auschwitzi tragédiák és bűnök emlékezetét kavarta fel bennem. Ime a történet ahogy megtörtént, szavakba öltöztetve és emlékeztetve bennünket és lelkiismeretünket, történelmünk egyik miteológikusan nagy bűnére. Es figyelmeztetve arra a bűnös kélésülődésre, amely a német militarizmus feltámasztása útján új tragédiák lehetőségeit és borzalmait tervezgeti az emberiség számára.

A vetésforgó helyes kialakítása

Bencsik István akadémiai igazgató hozzászólása Vágsellyey István egyetemi tanár előadásához

A mezőgazdasági tudományok nem exact tudományok és ezért gyakran előfordul, hogy mezőgazdasági tárgyú értekezleteken nem világos, hogy mi körül folyik a vita.

Elesen le akarom szögezni, hogy mit állított Vágsellyey elvtárs a Déri Múzeumban rendezett ankéton — és hogy ezzel szemben mi az én véleményem. Vágsellyey elvtárs szerint a magas gabonaszázalék (40—50) mellett aligha lehet a tsz-ekben vetésforgókat csinálni, de ha mégis csinálunk, akkor az ne legyen füves vetésforgó.

Ezzel kapcsolatban az állami tervekben kiindulva úgy tüntette fel, mintha ilyen magas százaléku gabonavetésterület folyamatos, tartós, sőt egyre növekvő tendenciájú folyamat lenne.

Az én véleményem ezzel szemben az, hogy vetésforgóra szükség van, degradálódás felé hajló mezőségi és réti agyagtalanjakon füves vetésforgó a legjobb és a több búzatermést nem a területnövelésben, hanem a termésmérték növelésben kell keresni.

Allításomat a következőkkel indokolom.

1. A mi részben, nitrogénben főbnyire szegény, nem jó szerkezetű és gyenge talajjelüt talajaink (mezőségi, réti agyag), ha rajtuk rossz elővetemény után, nagy területen évről évre gabonát termelünk a fenti hiányok pótlása nélkül, akkor a természetátlagok csökkenni fognak és ugyanannyi gabonát a 40 után már csak 50, majd 60 stb. százalékon tudok megtermelni. Ez a külterjes, rossz gazdálkodáshoz vezetne.

2. Vágsellyey elvtárs azért tartja szükségesnek a gabonaterület emelését, mert a kb. 16.000.000 mázsa gabonaszükséglet megtermelésére 2,5 millió kat. holdat számít, vagyis kb. 60/kh. terméssel számol. Véleményem szerint, ha néhány agrotechnikai eljárást helyesen csinálunk (tarlóhántás, szántás, vetés, betakarítás), azzal talajaink jelenlegi erőállapotuk mellett is ennél jelentősen többre képesek (legalább is 50 százalékkal).

3. De ha azt számítjuk, hogy füves vetésforgó alkalmazásával meszet hozunk fel az általajból, javítjuk a talaj szerkezetét és a nitrogént is növeljük, akkor egyedül a füves vetésforgó bevezetése (ha dús a füveshere, vagy füves lucerna) növeli a talaj termőképességét. A fentiekben kívül ugyanis a jó talajszerkezet és nitrogéntartalom javítja a talaj levegőzést és a talajbaktériumokat is szaporítja. De ha hozzátesztük, hogy a takarmányalap így lehetővé teszi 4 kat. holdanként legalább 1 számossalat beállítását és így talajaink negyedrészének évenkénti trágyázását, akkor nyilván az előbbi 9 mázsa átlagtermés még emelhető.

4. Ha pedig a szükséges 16 millió mázsa kenyérgabonát nem 2,5 hanem 1,5 millió kat. holdon termeljük meg, akkor van lehetőség a helyes vetésforgóra és a helyes növényi sorrend betartásával a talajerő megfelelő fejlesztésével az egyre emelkedő terméshozamok elérésére.

5. A termelőszövetkezetek jelentős részében ma még a búza—kukorica váltást sem tudják tartani, hanem egyazon területen évről évre búza, a másikon évről évre kukorica van, legfeljebb a búzaterület növelése következtében fogy a kukorica, amely jövedelmezőséget biztosíthatna a tsz-eknek. Így a gyenge termékek következtében az a féltés, hogy a búzaterület növelése

vel csökken a tsz tagok jövedelme, ami nem teszi vonzóvá a termelőszövetkezeteket, a sok állatot nevelő és így sok jövedelemhez jutó egyéni termelők előtt. A tsz-ek megszilárdításának politikája is azt követeli, hogy jó vetésforgót vezessen be a termelőszövetkezet, amely lehetővé teszi, hogy a természeredmények emelkedjenek és az ország gabonaszükségletét ne a vetésforgó 40 százaléka, hanem pl. 25 százaléka tudjuk megtermelni.

6. Végül a tervszámokat sem lehet egy hosszabb, 10—12 éves vetésforgó idejére állandónak tekinteni. A baráti országok közötti gazdasági kapcsolatok bizonyára lehetővé teszik majd, hogy hazánk termőterületein, a kiváló értékes valutát jelentő minőségi magvakat (lucerna, borsó, cukorrépa stb.), gyümölcsöket, nagy

jövedelmet adó illóolaj és gyógynövényeket termeljünk és minőségi állattenyésztést folytassunk. Gabonát pedig olyan óriási beláthatatlan nagy táblákon gazdaságos termelni, mint Molotov elvtárs mondotta, ahol reggel elindul a traktoros és az első forduló ebédkor van, mert akkor ér a tábla túlsó szélére.

7. Attól sem kell félni, hogy bármilyen átútló propaganda hatására tsz-eink egyik évről másikra mind bevezetik ezt, vagy azt a vetésforgót. Régen propagáljuk már pl. a tarlóhántást, de a méhészek nincsenek megijedve, mert dúsban virágzik a táblákon a szikesfű. A vetésforgó bevezetése ugyanis fokozatos lesz és mire megvalósul, megnövekednek a természeredményeink és így nem vész el mindennapi kenyerünk.

Téli permetezés

NYÁRI ÖRÖM

mondja a közmondás. Tél idején is gondosan ápoljuk gyümölcsfáinkat és időben végezzük el a permetezéseket. Csak jó erőben

Erőművi védekezés:

A gyümölcsösünkben hogyan védekezzünk lombhullástól rügyfakadásig?

Először is a fák téli tisztogatását, tehát az erőművi vagyis mechanikai védekezést végezzük el. A fák törzsét, vastagabb ágait kaparóvassal, utána drótkéfével tisztítsuk meg. A fa koronájának

Vegyszeres védekezés:

1. Nagyzemű gyümölcsgazdaságokban a pajzstetű elleni védekezés keretében ősszel lombhullás után, fagymentes napokon; parathion tartalmú permetezőszerek előírt töménységével lehet permetezni. Tekintettel arra, hogy a parathion tartalmú szerek erős mérgek, ezért kizárólag azokban a nagyzemű gyümölcsösökben, ahol az övrendszabályok teljes mértékben biztosíthatók, csak a

Rügyfakadás előtt:

a) erős pajzstetű fertőzés esetén rügyfakadás előtt gyümölcsfaolajjal permetezzünk. 1 hl permetéshoz (4—5 százalékos oldatban) 4—5 kg gyümölcsfaolajat számíthatunk. Mohás, zuzmós és erős pajzstettes, elhanyagolt fák permetezésére eredményesen alkalmazhatunk 1 hl-ként 5—8 kg gyümölcsfakarbolineumos szert. Szilva- és ringlófákat erős pajzstetű fertőzéskor 4 százalékos (hl-ként 4 kg) gyümölcsfaolajjal, vagy karbolineummal permetezzük.

A cseresznye-, meggy-, kajszli- és őszibarackfákat pajzstetű fertőzés esetén termőrügyek pattanása és rügyfakadás között télihigítású mézkenlével permetezzük.

Felhívjuk a termelők figyelmét arra, hogy a gyümölcsfaolajat nem ajánlatos évről-évre használni, hanem egy évi gyümölcsfaolajos permetezés után legalább 2 éven át csak télihigítású mézkenlével használjunk. Használat

Közepes, vagy gyenge pajzstetű, valamint lisztharmat fertőzés esetén

rügyattanás és rügyfakadás között — fagymentes napon — floristella kénporból főzött télihigítású mézkenlével permetezzünk. A permetéshozatásának növelésére minden 100 liter mézkenléhez 20 dkg melegvízben oldott kristályos vasgálicot is keverünk. Kisüzemi termelők főzés nélkül is készíthetnek mézkenlével neopocból,

lévő gondozott fa terem jó minőségű, egészséges és ép gyümölcsöt.

beteg, száraz, a permetezést akadályozó sűrű részet főben vágjuk ki. A fák sebeinek széléit éles késsel vágjuk simára, utána faszékekkel vagy simával bekenjük. A téli hernyófészkeket, aszott gyümölcsöket, mumiákat a fákról szedjük le és a helyszínen égessük el.

növényvédőállomások útján használhatók fel. Kisüzemi permetezésre a parathionos permetezés egyelőre nincs engedélyezve. Parathion tartalmú permetezés után tavasszal a gyümölcsfaolajos permetezést felesleges elvégezni. Parathionos permetezés esetén az esetleges mérgezés elkerülése érdekében a metszés nem ősszel, hanem a koratavaszi időben kell elvégezni.

előtt a gyümölcsfaolajat jól keverjük fel, mert a hordóban leülepedik. A gyümölcsfaolajos permetezéshez lágyvizet (eső-, patak vagy esetleg lágy kútvíz) használjunk. Ha a keményvizet előzetesen lágyítjuk, hl-ként 10—15 dkg szódával. A permetéshozatásához 8 C foknál melegebb vizet használjunk. Ha a víz ennél hidegebb hőfokú, akkor langyos vízzel előbb törzsemulziót (5 kg olajból 20—25 liter törzsolat) készítsünk. A vizet kis részletekben adagoljuk az olajhoz és alaposan elkeverjük. Jó az emulzió akkor, ha nyugodt állás közben — 1 napon belül — a permetéshozatás, vagy alsó részében nem mutatkozik olajkiválás (legfeljebb néhány csepp).

Az esetben, ha erős pajzstetű fertőzésen kívül erős sodrómolyfertőzés is van, akkor hl-ként 3,5 kg gyümölcsfaolajat és 1,5 kg „Holló 10”-et tartalmazó kevert szerrel permetezzünk.

(gyári készítésű szilárd mézkenléből), amely vízben jól oldódik. A neopolt azonos mennyiségű vízzel jól elkeverjük, majd egy-egy óráig állni hagyjuk. Ezután állandó keverés közben hozzáadjuk az előírt arányban megfelelő vízmennyiséghez. Helyes körülmények között a keverék állás után az oldatot a leülepedett anyagról leöntjük és fel-

Hasznos a csicócóka termelése

A csicócóka igénytelen, szárazságot jól tűrő, évelő növény. Kiváló sertés takarmány. Holdanként 180—300 q-ás gumótermést és 3—400 q-ás 2—3 m magas zöldség tömeget ad. Silózársra alkalmas. Fagyálló, aajban és elővetemény tekintetében nem igényes. Megfelelő gondozás mellett 15—20 éven át is terem ugyanazon a helyen. Gumóiban 16—20 százalék inulin van, mely cukrosodás esetén másfélszer edesebb, mint az egyszerű cukor.

Ha országunkban nagy területet vetnének be csicócókaival, akkor cukorkorjaink a téli és tavaszi hónapokban állíthatnának csicócóka feldolgozásra. Hazánkban jelenleg kb 3000 kh csicócóka ültetés van. Népgazdasági szempontból igen hasznos volna a minél nagyobb területen való termelése. Szovjetunióban a gerszki kísérleti állomáson hektáronként 1300 q-ás gumótermést értek el. A Szovjetunió kivül nagyban termelik Francia és Németországban, továbbá Dániában is.

Termelése: 60x40-es köcsben vetendő ősszel, vagy tavasszal. A szarvas és mütrágyázás, valamint a gyakori kapálást meghatalja. — Őszi ültetés esetén megkönnyíti a lazvasi munkaerő gondokat. Széde októbertől márciusig tart a szükségletnek megfelelően. Gyenge élen állandóan szedhető, vagy sertésekkel turaítható. Gyakorlati téren hasznos: igen értékes nyersanyag a cukor- és szeszzipar számára, kiváló takarmány sertések, szarvasmarhák és baromfiak részére. Termelése olcsó.

Anyakocának naponta 1—3 kg, malacoknak 1 kg adandó. A csicócókaival etetett sertés — mivel az inulin húsát alakul át — gyorsan nő, erős csontozatú és a betegségekkel szemben ellenálló. Kísérletek igazolják, hogy a csicócókaival rendszeresen etetett anyakocák malacai erősebbek, fejlettebbek és a takarmányt jobban értékesítik. Baromfiak etetésére, mint fűpótló, kiválóan alkalmas. Tyukok tojáshozamát évente 20—30 darabbal növeli. Levele kacskának, nyulnak, juhoknak és kecskének, kedvenc takarmánya.

Hazánkban legújában az apafai Bocskai tsz növénytermelési szakköre is foglalkozik nagyobb területen csicócóka nemesítéssel, a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából.

Csicócóka-termelési ügyben minden érdeklődőnek szívesen ad felvilágosítást Ujj Pál tsz elnök és Magyar Balázs szakkörvezető Apafai, Bocskai Tsz.

Jól tojhatnak a tyukok télen is

Az észszerűen tartott, bőségesen takarmányozott, gondosan ápolott tyúkok nemcsak télen, hanem nyáron is tojnak.

A tojáshozam április, május és júniusban a legnagyobb. Miért? Azért, mert ezekben a hónapokban megegy van, napfényes az idő, a tyúkok kedvükre ehetnek zöldtakarmányt, napon'a 15—16 óra között vannak a szabad levegőn, s a tyúkok ablakait éjjel-nappal nyitva hagyják.

Júniustól kezdve hónapról-hónapra csökken a tojáshozam. Januárban azonban, ha tyúkokat elég meleg, ismét emelkedni kezd. A tyúkok addigra már túlvannak a vedlésen s a száraz hideg, a több napsütés is kedvez nekik.

Meg lehet-e a tyúkok téli „tojóformáját” javítani?

Mint a Moszkva-területi kucsinszki baromfiszovhoz tapasztalatai mutatják, igen. A szovhozban télen fűtik a baromfiókat. Az ólakban állandóan 15 fokos hőmérséklet van.

Együttal jobban szállóznak, mert különben nyirkos lenne a evelő. A vizesen elkészített tyúkok eleseghez egész télen és tavasszal egy tyúkra halasztva naponta másfél gramm halzsirt kevernek. A szemesakarmányt csirázatják és lisztes keverékhez adják hozzá. — Erőakarmánynak 75—80 százalékos gabonát adnak. 40—45 centiméter magasságban karórát és marharabát aggnak fel a falakra. A tyúkok állandóan csipegetik. A tolokat naponta négyszer etetik, délelőtti, hét, tíz és délután két és öt órákor.

Gyors ütemben halad a lengyel falvak villamosítása

A kapitalista Lengyelországban 20 év alatt mindössze 1300 falut kapcsoltak be a villanyhálózatba. Az ország felszabadulása óta több mint 180.000 falu, termelőszövetkezet, állami gazdaság és gépállomás kapott villanyáramot. Lengyelországban az 1954. évi falu villamosítási tervet határ-

idő előtt teljesítették. Ez folyamán körülbelül 600 faluban és 550 állami gazdaságban, termelőszövetkezetben és gépállomáson gyulladt ki először a villanyfény és december 15-ig 2434 faluban és 621 állami gazdaságban szólt meg először a rádió.

DR. CSÁSZÁR GÁBOR:

Hajdú-Bihar megye állattenyésztési feladatai

A mennyiségi és minőségi fejlesztés

A földkerekségen ma jóval több, mint 2 milliárd a tenyésztett gazdasági állatok száma, a baromfiak és apró háziállatok nélkül. Magyarország igen előkelő helyet foglal el a világon és Európa állattenyésztésében. A magyar ló mindig keresett és igen nagybecsűlt, értékes tenyésztési volt egész Európában és nagyon keresik ma is. — Szarvasmarha-tenyésztésünk különösen a századforduló óta emelkedett rohamlépésekben, tipikus magyar

sertésünk a mangalica minden hátránya, a lassú fejlődés, a rossz takarmány értékesítés és főleg a kicsi szaporaság mellett. — A világ legedzetebb, legigénytelenebb és legjobb zsírtartalmú sertése.

Juh-tenyésztésünk a múlt században az állattenyésztés történetében eddig ismeretlen rövid idő alatt alakult át a parlagi fajtákból, a gályából és a rackából, merinó fajtájává, tehát kultúr fajtájává.

megyében jut egy számos szarvasmarhára 6,4, ezen belül, a megyében lévő állami gazdaságokban 6,6, a megyében lévő tsz-ekben 14,7 és végül az egyéni gazdálkodóknál 5,6 kat. hold egy számos szarvasmarhára. Itt egy adat ragad meg minke! a tsz-ek aránya. Amíg a megyei átlag és ezen belül az állami gazdaságok és az egyéni gazdálkodók terület egységre vonatkoztatott szarvasmarha állomány, tehát a szarvasmarha sűrűség nem mutat egymástól feltűnő különbséget, addig a tsz-ek szarvasmarha

sűrűsége még a felét sem éri el az előbbieknél. Ez tehát: arra figyelmeztet minket, hogy itt van a baj. Itt kell a legsürgősebben és a legenergiusabban segítenünk. A tsz-ek szarvasmarhaállományát kell sürgősen és lényegesen emelni, hogy a sűrűség elérje, vagy legalábbis megközelítse a megyei átlagot.

Ha most azt nézzük meg, hogy a megye szarvasmarhaállománya, hogy oszlik meg az egyes gazdaságok között, akkor a következő képet kapjuk:

100 %
12,4 %
7,3 %
80,3 %

Hajdú-Bihar megye egész szarvasmarhaállománya Ebből állami gazdaságok birtokában van Tsz-ek birtokában van Egyéni birtokában van

Az egyes szektoroknak a megye teljes állományában való részesedése természetesen attól függ, hogy a megye szántó, rét és legelő területéből mekkora a részesedése. De ezt figyelembe véve is kevés a tsz-ek ezen 7,3 százalékos aránya.

A fejlesztés módja

A fejlesztésnek két fő iránya van: 1. a mennyiségi fejlesztés, 2. a minőségi fejlesztés.

A mennyiségi fejlesztés tekintetében utalok arra, hogy a takarmánytermő terület, sajnos legalábbis számottevően nem fokozhatjuk, mert nincs olyan terményünk, aminek a rovasára a takarmány termeszést kiterjeszhetnénk. Ez kétségek nélkül legerősebb kerékkötője állattenyésztésünk fejlődésének.

De vizsgáljuk meg kihasználtságunk-e minden most rendelkezésünkre álló lehetőséget takarmánytermelés szempontjából, a meglévő szűkös takarmánykészletekkel elég takarékosan bánunk-e, egyszerűen nincs-e valahol olyan rejtett tartalék, amit javunkra, illetőleg az állattenyésztés javára tudnánk fordítani?

Az első kérdésre, hogy a rendelkezésünkre álló területeken természetesen annyi takarmányt, mint amennyit megtermelhetnénk, határozott nemmel kell felelnünk. Sajnos a meglévő takarmánytermő területeket sem használjuk ki jól. — Igaz, hogy a szalastakarmány termő területek aránya országosan is kevés, az összes szántó területnek csak 12,4 százaléka. Hajdú-Bihar megyében sajnos még ennél is kevesebb, csak 9,8 százaléka. De még ezt sem használjuk ki jól.

Heves agrotechnikával, a megfelelő takarmánytelenség helyes megválasztásával ugyan ezen a területen könnyű szerrel 20—25 százalékkal több takarmányt termelhetnénk.

Még sokkal nagyobb lehetőségek rejlenek a kettős természetűben és a silózásban. Tudjuk, hogy csapadékszegény vidékünkön a kettős természetű nem mindig sikerül, de ezt akkor sem használjuk ki, amikor sikerülne, pld. 1954-ben. Ebben az esztendőben bőséges mennyiségű silóznivaló takarmányt lehetett volna termelni kettős természetűvel és kérdezem, mennyit termeltünk?

A szérűskertek rendje

Még nagyobb lehetőségek vannak a takarmány gazdálkodásban. E tekintetben csak két dolgot szeretnék felmúteni. Az egyik a szérűskertekben a kazal környékén és a kazalban tönkremenő takarmány mennyisége. Ha elmegyünk bárhol egy szérűskertbe, azt látjuk, hogy ott az állandó szekerzés miatt érdig járunk a takarmányban, amit beletipornak a sárba és így éppen a takarmány legértékesebb része megy veszendőbe, a levél. A kazalrakásnál sok helyen még annyit sem tesznek meg, hogy a kazal helyét az arra legalkalmasabb, legmagasabban fekvő, talajvízment

tes helyen jelöljék ki, hanem igen sok helyen kényelmi szempontból olyan alacsony fekvésű helyet jelölnek ki a kazal helyéül, ahol feltár a talajvíz.

Más helyen viszont elmulasztják azt az egyszerű dolgot, hogy a kazalok alját szalmával lerítsék meg jó vastagon, hogy ne az értékes takarmány kerüljön a földre, hanem a szalma. A kazal nem telejezik be élesen és vastagon szalmával, úgy, hogy a kazal beázás is a nélkülözhetetlen takarmányt rothasztja.

Ha mindezeket a veszteségeket csak 10 százalékra becsüljük, márpedig ennél sokkal több, akkor ez országos viszonylatban 2,2—2,4 millió métermáza takarmány veszteséget jelent évente, ami 6 q szalastakarmányt számítva egy számosállatra 400.000 számosállat tartását tenné lehetővé az eddigieken kívül.

Nem ringatjuk magunkat abban a reményben, hogy ezt a veszteséget teljes mértékben meg tudjuk szüntetni, de ha egy kis gondossággal csak a felét szüntetjük meg, már az is óriási eredmény.

A takarmány helyes tárolása

A másik a kukoricaszár kérdés. A kukorica töréssel egy időben levágott és megfelelő helyen kúpokba rakott takarmányszár gyengébb szénáértékű takarmány. Mégis bármerre menjünk az országban, sok ezer holdon kint látjuk a kukoricaszárát még most, a tél derekán is a táblákon, igen sok helyen még csak le sem vágják azt.

Tekintve, hogy a kukorica a búza után a legnagyobb vetésterületet foglalja el, több, mint 2 millió kat. holdat, milyen óriási mennyiségű takarmány megy így veszendőbe.

Csak két ilyen veszteségforrást mutattam rá, de természetesen van még több is. A veszteségek gyökere és teljes megszüntetése az lenne, ha minden takarmányt fedél alá tudnánk helyezni.

A takarmánytároló lábaspajták a gazdaság legolcsóbb épületei és értékük 5—6 év alatt a megtakarított takarmányokban teljesen visszatérül. Melyik az a gazdasági épület, amelynek értéke ily hamar visszatérül?

A másik fejlesztési irány a minőségi fejlesztés. Itt azt a kérdést kell felvetni, vajjon állataink a maximumát adják e annak, amit adott körülményeink között adhatnának?

Erre a kérdésre is határozott nemmel kell válaszolnunk. A kapitalista világban az idealisztikus Weismann — Morgan — Mendel-féle genetikát ismerték el egyedül üdvözítő tudományának és az állattenyésztés alapjának. Ez a tan azon alapul, hogy az állatok értékmerő tulajdonságait csak a szülőiktől öröklik és azok csak

akkor fejlődnek ki, ha az állat élete folyamán erre neki lehetőséget adunk (pld. a takarmányozással). Az értékmerő tulajdonságok azonban még a legjobb takarmányozás mellett is legfeljebb olyan mértékben fejlődhetnek ki egy állatban, amilyen mértékben azt az állat szüleitől örökölte. Kivétel az állat tulajdonságát nem szereshet.

Ez ma már megdőlt, megdőntötte azt a dialektikus materialista alapon álló haladó darwinizmus és a micurinizmus, amely azt vallja és ezt be is bizonyította, hogy minden állat, bár egy bizonyos örökletességgel jön a világra, de bizonyos külső hatásokkal asszimilálhat, ez megváltoztatja anyagcsere típusát és így az örökletességtől függetlenül egyes értékmerő tulajdonságok fokozódhatnak, sőt egészen új tulajdonság is megjelenhet.

Ha ez viszont így van, akkor korlátlan lehetőségek állanak előttünk.

A törzskönyvezés jelentősége

Mik már most a minőségi fejlesztés eszközei? Itt is csak kettőt említek fel a sok közül. Az első a törzskönyvezés. A törzskönyv előre meghatározott rendszer szerinti feljegyzések, az állat származásáról, teljesítőképességéről és ivadékiról. A feljegyzéseknek olyanoknak kell lenniük, hogy abból ezek a lehető legtökéletesebben meg legyenek állapíthatók.

A törzskönyv ma már azért szükséges, nélkülözhetetlen és az egész világon elismert eszköze az állattenyésztés minőségi fejlesztésének, mert tájékoztat minket a legfontosabbról, tenyészállataink teljesítőképességéről. Emlékeztet ből ezt megállapítani nem lehet. A törzskönyv tehát módot és lehetőséget ad arra, hogy mindig a legértékesebb állatot válasszuk ki utódnevelés céljából, illetve a legértékesebb egyed után neveljük az utódokat.

A törzskönyv az egész világon, de nálunk is ugrásszerűen emelkedett az állattenyésztés színvonalát.

Sajnos nálunk még a törzskönyvezés eléggé gyerekcipőben jár. A megye szarvasmarhaállományának csak 9 százaléka van törzskönyveztve. Ezt ennek a többszörösére kell emelni.

A tenyésztés minőségi fokozásának másik eszköze az ivadékvizsgálat. A legkiválóbb haszonállat, tehát a legmagasabb értékmerő tulajdonságokkal rendelkező állat is értéktelen, mint tenyészállat, ha ezen tulajdonságait nem örökíti át utódaira. De mielőtt tudhatjuk meg azt, megnyugtató módon, hogy az egyedi tulajdonságok mellett, milyen állataink örökítőképesek? Ezt még a legértékesebb törzskönyvből sem tudhatjuk meg, hanem csak ivadékvizsgálattal.

(Folytatjuk.)

Könyvek

a madárvédelemről

Mindazok részére, akik a madárvédelem kérdéssel behatóbban foglalkozni kívánnak, ajánljuk az alábbi szakirodalmat:

Csörgy Titusz: Madárvédelem a kertben. 1935. — Vertse Albert: Erdőmező madarai. Mezőgazdasági Kiadó 1953. (Második kiadás folyó évben jelenik meg.) — Czornygy János: Madárvédelem — téli etetés. Élet és Tudomány 1954. 5. sz. — Vertse Albert: Madártelepítés a gyümölcsösökben. Élet és Tudomány 1955. 1. sz.

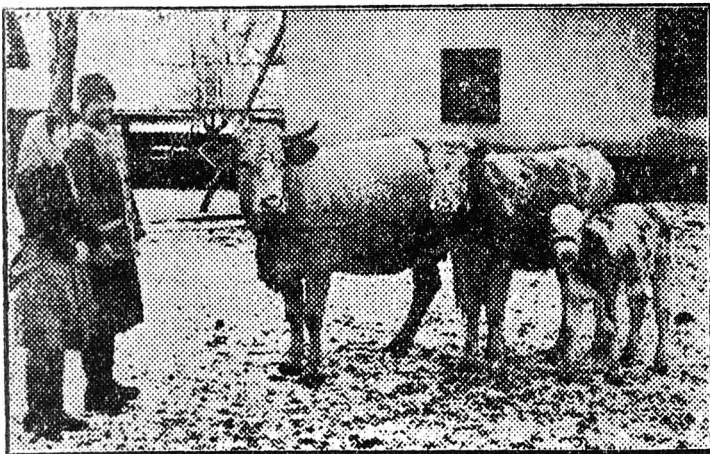
Állattenyésztésünk gerince a szarvasmarha-tenyésztés

Ha hazánk egész nagy állatállományát 100-nak tekintjük és az összes állatokat átszámítjuk 500 kg-os számos állatra, akkor az egyes fajok között országos és Hajdú-Bihar megyei viszonylatban a megoszlás a következő:

	Az összes állomány %-a országos Hajdú-Bihar megye viszonylatban	
Szarvasmarha	53,8	56,1
Ló	28,8	14,9
Sertés	13,2	21,6
Juh	4,2	7,4

Min látnak, úgy országos, mint megyei viszonylatunkban a szarvasmarhák számosállatra átszámított mennyisége egymagában több, mint az összes többi nagy állat együttes ugyanilyen mennyisége.

De hogy állunk a szarvasmarha, tehát ezen legfontosabb gazdasági állatunk sűrűségével a megyében? Ha a megye szántó, rét és legelő területét, amely az állattenyésztés alapját képezi, átszámítjuk redukált szántóra, (szántó 1:1, rét 1:3, legelő 1:5 arányban) akkor az egész

Gombos Imre és leánya „Galamb” nevű 22 literes tehenével. A tehen mellett borjai.

Gombos Imre dereckéi lakos 7 éves piros-tarka „Citrom” nevű tehene, 22 literes, borjaival.

Médi Sándor hajdúnánási 10 holdas egyéni gazda a megye legjobb tehenének tulajdonosa. — A képen: Médi Sándor, mellett: „Manci”, utána: „Bözsi” (Manci fia), utána: „Gazsi” 9 hónapos bikaborjú (Manci fia), végül: „Bözsi” tehen 3 hónapos szopós borja.